

**CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE**

SECCIÓN 15

1. COMPETENCIAS

A Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible é o órgano da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia ao que corresponde o exercicio das competencias e funcións que en materia de medio ambiente e conservación da natureza se establecen nos artigos 27.15 e 30, e 29.4 do Estatuto de autonomía de Galicia e demais normativa de aplicación, en especial na normativa sobre a protección ambiental de Galicia.

Este departamento creouse polo Decreto 211/2005, do 3 de agosto, sobre a estrutura orgánica básica da Xunta de Galicia. A súa estruturación, en diversos centros directivos, estableceuse no Decreto 232/2005, do 11 de agosto.

Ao abeiro das anteditas normas, así como do establecido no artigo 2.1 do Decreto 1/2006, do 12 de xaneiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible, para o desempeño das súas funcións, esta consellería estrutúrase nos seguintes órganos:

1. Conselleiro
2. Secretaría Xeral
3. Dirección Xeral de Conservación da Natureza
4. Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental
5. Dirección Xeral de Desenvolvemento Sostible
6. Delegacións provinciais
7. Órganos colexiados

Polo Decreto 24/1987, do 29 de xaneiro, a Comunidade Autónoma de Galicia asume as funcións e servizos inherentes ás competencias estatutariamente sobre programación, aprobación, execución e explotación dos aproveitamentos hidráulicos, así como a ordenación e concesión dos recursos hidráulicos das cuncas do territorio galego, incluíndose a elaboración do Plan Hidrolóxico de Galicia-Costa. Para cumprir con estas competencias, e ao abeiro do establecido no artigo 2.2 do devandito Decreto 1/2006, do 12 de xaneiro, quedan adscritos á Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible o organismo autónomo Augas de Galicia e o Ente Público Obras e Servizos Hidráulicos.

En virtude do Decreto 111/1992, do 11 de abril, constitúese a Sociedade Galega do Medio Ambiente S.A., para planificar e xestionar o tratamento e eliminación dos residuos sólidos urbanos e asimilables na Comunidade Autónoma de Galicia.

2. OBXECTIVOS E LIÑAS DE ACCIÓN PARA O ANO 2009

2.1 DA CONSELLERÍA

A Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible, no ano 2009, continuará coa orientación ambiental baseada na introdución de melloras na xestión, na programación e na planificación, para o cal seguiranse empregando métodos de traballo dinámicos que comporten unha maior implicación social, empresarial e institucional.

Considerando a evidencia de que o medio ambiente resulta un elemento fundamental para o desenvolvemento económico e social da nosa Comunidade Autónoma, esta consellería dirixirá as súas actuacións a súa conservación, protección, mellora e promoción, buscando que o mencionado desenvolvemento económico e social avance na senda da sostibilidade.

Con estas premisas, as actuacións da consellería neste ano pódense formular nos seguintes obxectivos xerais:

1. Establecer os mecanismos axeitados para a preservación da biodiversidade como principal activo proporcionador de bens e servizos.
2. Acadar unha maior porcentaxe e mellor representatividade dos espazos naturais protexidos acollidos ás figuras de protección, potenciando a súa conservación e a súa posta en valor, mellorando a súa planificación, así como os instrumentos de protección e conservación dos seus ecosistemas.
3. Apoio das iniciativas locais de dotación de espazos naturais de uso público.
4. Potenciar a participación da cidadanía, a través das entidades ambientais sen ánimo de lucro, na aplicación das políticas ambientais promovidas pola Xunta de Galicia.
5. Optimización da xestión dos residuos que se producen en Galicia, centrando os esforzos na redución, a selección, a reutilización, a reciclaxe e a compostaxe.
6. Apoiar as actividades empresariais e procesos produtivos respectuosos co medio, co emprego de tecnoloxías menos contaminantes e máis eco-eficientes.
7. Reforzar o carácter horizontal da política ambiental, impulsando o espírito da sostibilidade en todas aquelas políticas sectoriais con impacto sobre o medio, de tal xeito que o desenvolvemento económico e social de Galicia sexa cada vez máis sostible.
8. Desenvolver as accións necesarias que permitan que Galicia afronte o fenómeno do cambio climático, tanto actuando sobre as súas causas como tratando de diminuír os impactos negativos a través de medidas de adaptación.

9. Avanzar no coñecemento sobre o estado ambiental e no desenvolvemento de modelos axeitados de prevención de riscos ambientais.
10. Mellorar e ampliar a información ambiental a disposición da poboación, o cal servirá de base para concienciar á cidadanía da importancia do medio e da necesidade da súa conservación, dándolles a coñecer a súa responsabilidade nesta tarefa e facéndoos partícipes das iniciativas que ao respecto se ideen dende a Administración.

Con estes obxectivos como meta, defínense as principais liñas de actuación nas da consellería para este exercicio orzamentario:

Protección, conservación e promoción da natureza:

1. O mantemento, nun estado de conservación favorable, de hábitats e especies, así como da paisaxe, mediante a consolidación da Rede Galega de Espazos Protexidos, conformada polos espazos declarados baixo algunha das figuras establecidas na Lei 9/2001 de conservación da natureza, así como pola Rede Natura 2000, co obxecto de lograr una representación axeitada dos hábitats e das especies propios de Galicia, que garanta a súa conservación activa dentro das políticas de conservación da natureza. Neste senso, no vindeiro exercicio integrarase o Parque Nacional das Illas Atlánticas na rede galega de espazos naturais protexidos.
2. A conservación da biodiversidade e de hábitats e especies, basearase nos catálogos de especies ameazadas para a posta en marcha dos correspondentes plans de recuperación e mecanismos de conservación. O impulso do Catálogo de árbores senlleiras de Galicia constitúe tamén unha meta a alcanzar.
3. Impulso da posta en valor destas áreas mediante o establecemento de accións de conservación e o impulso de infraestruturas, dotación de equipamentos e creación de servizos que permitan unha ordenación coherente e sostible desas actividades.
4. Ultime a aprobación e posta en marcha dos instrumentos de planeamento dos espazos naturais protexidos.
5. Dotar os espazos naturais das infraestruturas, equipamentos e servizos ambientais, con oferta de abondo e de calidade, para o disfrute dos usuarios, garantido un uso racional do medio natural acorde coas demandas dos usuarios e coa fragilidade dos ecosistemas.
6. Mellorar a difusión dos valores do medio natural e do seu disfrute, resaltándoos e concienciando á cidadanía sobre a importancia de conservar o medio ambiente.
7. Mellorar a situación de apoio aos habitantes e ás entidades e institucións locais da área de influencia dos Parques Naturais e dos espazos naturais protexidos.

8. Fomento da cooperación internacional con EUROPARC, da protección transfronteiriza con Portugal e con outras comunidades autónomas, e da creación de reservas da biosfera auspiciadas pola UNESCO.
9. Conservación dos ecosistemas fluviais e planificación das actividades da pesca deportiva baixo o obxectivo da súa sostibilidade, mediante a aprobación e activación do Plan galego de ordenación dos recursos piscícolas e dos ecosistemas acuáticos continentais.
10. Xestión do sector cinexético, coa instauración de liñas de acción que conduzan a un aproveitamento sostible, para o que se potenciarán as actuacións para a conservación e desenvolvemento das especies cinexéticas.

Mellora da calidade ambiental e do seu control:

1. Apoio á xestión racional dos residuos urbanos por parte dos concellos, optimizando o funcionamento das infraestruturas de recollida selectiva e o seu traslado ás plantas de tratamento, coa construción de novas plantas de transferencia mediante incentivos en forma de subvencións aos xestores.
2. Posta en marcha do novo Plan de Residuos de Galicia, fomentando o seu ciclo integral, baseado na sostibilidade, mediante a actualización do marco normativo, o impulso das actividades de selección, reutilización e reciclado dos mesmos, apoiando a construción das infraestruturas precisas, a dotación cos equipamentos axeitados e a investigación e o desenvolvemento de novos procesos e tecnoloxías máis eficientes.
3. Establecemento dunha Rede de Control Ambiental, que permita dispor da información relativa á calidade do aire e das masas de auga, así como sobre o nivel de contaminación acústica, cunha rapidez e fiabilidade óptimas, de forma que sirvan de base para poder adoptar posteriormente as medidas correctoras oportunas.
4. Consolidación da Rede de Seguimento do Estado Ecolóxico das Augas de Galicia.
5. Posta en funcionamento da Rede de Observación Ambiental de Galicia que permita o seguimento a medio e longo prazo das propiedades que definen a estrutura e función dos ecosistemas máis representativos de Galicia.

Integración da sostibilidade no desenvolvemento económico e social:

1. Consolidación do programa de implantación da avaliación ambiental estratéxica de plans e programas e posta en marcha dun programa de formación e elaboración de guías metodolóxicas.
2. Consolidación do programa “Núcleos de sostibilidade” e do programa de fomento da sostibilidade no sistema universitario de Galicia.
3. Promoción da educación ambiental como ferramenta central para inculcar na cidadanía a necesidade de protexer e utilizar racionalmente o entorno e para integrar o concepto de sostibilidade na

sociedade, centrando os esforzos prioritariamente no desenvolvemento do proxecto Axenda Escolar 21 de Galicia, no proxecto de formación e sensibilización sobre cambio climático “Climántica” e no desenvolvemento de Masters en Desenvolvemento Sostible e xestión ambiental coa Universidade.

4. Continuación do desenvolvemento do Plan galego de acción fronte ao cambio climático, a través dos programas de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro (2008-2012), análise das conclusións do proxecto “Evidencias e impactos do cambio climático en Galicia” e comezo dos traballos de elaboración das guías de adaptación ao cambio climático.
5. Fomento dos programas de observación e investigación ambiental, coa finalidade de incrementar o coñecemento sobre os sistemas naturais e a capacidade predictiva sobre o seu comportamento, de elaborar plans de prevención de riscos ambientais e de proporcionar unha mellor e máis completa información á sociedade sobre o estado do medio ambiente e sobre as variables relacionadas co desenvolvemento sostible, para o cal se mellorará o tratamento e as canles de difusión da información ambiental.

2.2 DO ORGANISMO AUTÓNOMO AUGAS DE GALICIA

Augas de Galicia, organismo autónomo con personalidade xurídica de seu, creado pola Lei 8/1993, do 23 de xuño, da Administración hidráulica de Galicia é un instrumento primordial da administración hidráulica de Galicia, ao que lle corresponde, de acordo coa súa normativa fundacional, o exercicio das competencias da Comunidade Autónoma en materia de augas.

O seu obxectivo primordial para o exercicio 2009 será a consecución de:

1. Unha mellora efectiva na planificación hidrolóxica da nosa Comunidade Autónoma.
2. Acadar o desenvolvemento dun completo e eficiente servizo público de abastecemento de auga potable á poboación.
3. Acadar os requirimentos da Directiva 91/271/CEE, de tratamento de augas residuais, a finais do exercicio 2009.
4. Adaptación ao disposto na Directiva 2000/60/CE, do 23 de outubro de 2000, pola que se establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas.
5. Mellora das infraestruturas hidráulicas no medio rural da Comunidade Autónoma Galega.

Tendo presente este fin último, Augas de Galicia centrará a súa actividade nas seguintes liñas de actuación:

Plan hidrolóxico:

1. Avaliación dos recursos hídricos existentes, afondando no grao de coñecemento da súa calidade, coa fin de optimizar a súa xestión e a priorización dos usos da auga.
2. Ordenación e recuperación de marxes e ribeiras, co fin de evitar impactos ambientais negativos.
3. Conservación e recuperación do bo estado ecolóxico do medio hídrico.
4. Establecer un plan de control de vertidos coa implantación dunha rede de control para a xestión integrada dun sistema automático de detección de vertidos e medición da calidade das augas (REDE SAICA)
5. Estudo de riscos asociados con fenómenos hidrolóxicos.

Plan de abastecemento:

Continuarase co desenvolvemento deste Plan, que contempla a realización das obras hidráulicas necesarias para avanzar na dotación dun servizo público de abastecemento de auga potable a un número cada vez maior de núcleos de poboación.

Tendo en conta os campos de competencia municipal neste ámbito, actuarase en colaboración cos concellos, ao abeiro do establecido no Decreto 84/1997, do 10 de abril, sobre colaboración técnica e financeira da Administración Hidráulica de Galicia coas entidades locais en materia de abastecemento e saneamento de augas.

Plan de saneamento:

Con este plan pretenderanse evitar os efectos ambientais negativos derivados do vertido de augas residuais, podendo chegar a cumprir, ao remate de 2009, cos requirimentos da Directiva 91/271/CEE, relativa ao tratamento de augas residuais urbanas; entre outros, que todas as aglomeracións maiores de 2.000 habitantes equivalentes tiñan que ter o seu saneamento solucionado ao finalizar o ano 2010.

Deste xeito, no exercicio 2009 continuarase coa realización das obras hidráulicas previstas no plan, consistentes, principalmente, na construción de estacións depuradoras de augas residuais, redes de colectores xerais e emisarios submarinos.

Ao igual que co abastecemento, haberanse de ter en conta as competencias dos concellos, colaborando con eles segundo o disposto no mencionado decreto.

Obras de interese xeral do Estado:

Augas de Galicia continuará colaborando coas Confederacións hidrográficas do Norte e do Douro, co obxecto de axilizar a realización das seguintes actuacións, fundamentais para o saneamento das grandes cidades de Galicia:

1. As obras declaradas de interese xeral na Lei do plan hidrolóxico nacional.
2. As actuacións previstas no convenio subscrito entre a Xunta de Galicia e ACUNOR para a mellora do saneamento da ría de Vigo.

2.3 DAS SOCIEDADES PÚBLICAS

EMPRESA PÚBLICA DE OBRAS E SERVIZOS HIDRÁULICOS (EPOSH)

Creada pola Lei 8/1993, do 23 de xuño, de Administración Hidráulica de Galicia, constitúe un ente instrumental para o desenvolvemento da política hidráulica, mediante a xestión das obras e a prestación dos servizos que lle sexan encomendados dentro do programa de actuacións do organismo autónomo Augas de Galicia.

A actuación da empresa pública coordínase coa de Augas de Galicia, ao estaren ámbalas dúas integradas na organización da mesma consellería, en virtude do artigo 2.2 do Decreto 1/2006, do 12 de xaneiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible.

En consecuencia, o disposto anteriormente como obxectivos e liñas de actuación para Augas de Galicia pode considerarse de aplicación tamén para a EPOSH.

SOCIEDADE GALEGA DO MEDIO AMBIENTE S.A. (SOGAMA)

Sogama é unha empresa pública autonómica, participada no 51% pola Xunta de Galicia e no 49% por Unión Fenosa, creada en 1992 co obxecto de levar a cabo a loxística e tratamento dos residuos urbanos procedentes daqueles concellos que voluntariamente se adheriron ao seu sistema de xestión. A día de hoxe presta servizo a un total de 284 municipios (80% do total dos residuos urbanos producidos en Galicia), representando unha poboación atendida de aproximadamente 2.285.000 habitantes. Para levar a cabo a súa actividade industrial, a entidade conta cunha infraestrutura formada por unha rede de 22 plantas de transferencia que, distribuídas polo conxunto do territorio galego, se encargan de transvasar os residuos procedentes da recollida domiciliaria a contedores de maior capacidade, aptos para ser transportados, por ferrocarril ou estrada, ata o Complexo Medioambiental de Cerceda, onde estes reciben un tratamento conforme as súas características, seleccionando a parte susceptible de ser reciclada e valorizando enerxeticamente o resto.

No marco da súa reorientación cara a xestión ambiental, as enerxías renovables e o desenvolvemento sostible, acometida hai dous anos, máis alá de optimizar a xestión integral dos RU mediante a incorporación de programas de innovación tecnolóxica cos que incrementar as porcentaxes de reciclado e minimizar as cantidades de materiais destinadas a valorización enerxética, mellorando ao mesmo tempo as condicións laborais dos operarios/as, a Sociedade adentrouse na promoción e cooperación en proxectos de enerxías alternativas, participando en programas de I+D+i, apoiando a educación ambiental, liderando proxectos de cooperación internacional ao desenvolvemento e promovendo as políticas sociais. Todo isto co obxectivo último de prestar o mellor servizo público á cidadanía de Galicia, contribuíndo ao desenvolvemento sostible e duradeiro da nosa Comunidade.

Respecto aos orzamentos para 2009, cabe salientar que o de explotación cumpre o Plan de Viabilidade da Sociedade, no que a resultados se refire.

En canto aos investimentos, órzanse, entroutras, as seguintes actuacións:

- a) Melloras tecnolóxicas nas instalacións de Sogama, contribuíndo a súa modernización e incrementando a eficacia e eficiencia das mesmas.
- b) Posta en marcha dunha Planta de Pretratamento de RU no vertedoiro controlado de Sogama en Areosa.
- c) Instalación dunha Planta de recuperación de vidro no Complexo Medioambiental.
- d) Campañas de educación, concienciación e sensibilización ambiental, priorizando todas aquelas que promovan a redución da produción de RU en orixe.

3. ORZAMENTO DE GASTOS PARA O ANO 2009

3.1 DISTRIBUCIÓN FUNCIONAL. PROGRAMAS DE GASTO

3.1.1 Da Consellería

PROGRAMA 541A. DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE AMBIENTE

1. Descrición

Contido:

Este programa dalle soporte ás actuacións horizontais do departamento, tanto no que atinxe aos medios humanos como aos materiais e de organización, polo que serve de base para a execución do resto dos programas do mesmo.

Ademais, desenvolveranse actividades de fomento, de carácter horizontal, dado que se poden relacionar coas competencias dos distintos centros directivos e organismos da consellería ou adscritos á mesma, a secretaría xeral desenvolverá dúas accións de fomento, unha dirixida aos concellos para incentivar as iniciativas ambientais promovidas polos mesmos; mentres que a outra apoiará a participación cidadá na execución das políticas ambientais, a través das entidades sen ánimo de lucro de carácter ambiental.

Obxectivo:

Polo que atinxe ás actuacións horizontais de soporte dos demais programas da consellería, o obxectivo é o de acadar maiores cotas de efectividade e racionalidade administrativa e de prestar un servizo público de calidade aos cidadáns que se relacionan coa administración competente en materia medioambiental.

Respecto das liñas de fomento, o obxectivo da dirixida ás entidades sen ánimo de lucro de carácter ambiental é que estas contén cos medios necesarios para que poidan participar na execución das políticas ambientais, con axudas tanto para os seus gastos de funcionamento como para a realización de actividades específicas de carácter ambiental, así como para os investimentos que propicien a súa participación na execución das anteditas políticas ambientais.

Na liña de axudas dirixida ás corporacións locais, sobre todo aos concellos, o obxectivo é que os mesmos poidan contar cos recursos económicos necesarios para que realicen investimentos en materia

ambiental, sobre todo na creación de espazos verdes, de disfrute da natureza para os seus cidadáns, así como para a dotación do material instrumental necesario para o mantemento destas, e para a recollida de residuos sólidos urbáns.

Necesidade:

Precísase renovar, periódicamente os medios instrumentais preciso para que se poidan desenvolver as competencias do departamento; amais de dispor do crédito necesario para atender os gastos correntes nos que se ha de incorrer para o devandito desenvolvemento das funcións encomendadas.

Por outra banda, cómpre prestar apoio financeiro ás corporacións locais, sobre todo no que atinxe aos pequenos concellos da Galicia interior, cun acusado problema de despoboación e de falta de recursos, para que poidan desenvolver as actuacións de carácter ambiental que polo Departamento se consideran prioritarias, de acordo coa programación deste.

Ademais, cómpre implicar a toda a sociedade na execución das distintas actuacións e medidas que supoñen a aplicación das políticas promovidas polo departamento, o que se pretende acadar a través das entidades sen ánimo de lucro de carácter ambiental, asociacións en fundacións, así como federacións das mesmas; para, deste modo, fortalecer a participación cidadá a través da dotación dos medios precisos das entidades representativas no sector.

Beneficios a acadar:

Conseguir que se desenvolvan as competencias asignadas ao departamento de xeito eficiente pero tamén eficaz, con economía de medios instrumentais e cuns gastos de funcionamento axustados.

Que as corporacións locais, sobre todo os pequenos concellos, contén cos medios financeiros precisos para poderen realizar actuacións de carácter ambiental en beneficio dos seus cidadáns.

Que a cidadanía, a través das entidades sen ánimo de lucro de carácter ambiental, participe máis activamente na posta en marcha das políticas ambientais.

2. Actividades

1. Xestión do persoal do departamento.
2. Xestión dos gastos correntes, así como os dos investimentos material de carácter horizontal, precisos para o desenvolvemento das competencias atribuídas ao departamento.
3. Modernización e informatización dos servizos centrais e periféricos da consellería.

4. Realización de estudos, traballos técnicos, publicacións e edicións audiovisuais en temas xerais da consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
5. Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería.
6. Tramitación de toda a produción normativa que elaboren os distintos centros directivos da Consellería; dos recursos formulados contra os órganos da mesma; así como dos convenios e protocolos nos que esta participe.
7. Apoio ás entidades sen ánimo de lucro de carácter ambiental, para a promoción de actividades e para a realización de investimentos, de xeito que poidan desenvolver actuacións en materias ambientais.
8. Fomento da cooperación coas corporacións locais, mediante a dotación dos medios financeiros precisos para que poidan dotarse dos medios precisos para a realización de actividades ambientais.

3. Órganos encargados da súa execución

Secretaría Xeral

Delegacións Provinciais

PROGRAMA 541B. CONSERVACIÓN DA BIODIVERSIDADE E POSTA EN VALOR DO MEDIO NATURAL

1. Descrición

A conservación da biodiversidade e o patrimonio natural en Galicia ten como escenario a grande heteroxeneidade do territorio galego, expresada na variabilidade das características bioxeográficas e socioecolóxicas. Así mesmo, esa conxunción de características, derivadas, por unha banda, dos aspectos ecolóxicos e, por outra, das interaccións humanas, afectan a práctica totalidade do territorio, modelo que ten en Galicia constitúe un paradigma.

O territorio galego preséntase como un escenario complexo, fortemente antropizado, no que a demanda de bens e servizos ten unha correlación directa coa dispersión da poboación e coas demandas estruturais. As características da propiedade, o alto peso do sector primario, a alta produtividade dos ecosistemas, as fortes demandas de solo para os usos agrarios, forestais ou urbanísticos, a gran dispersión da poboación ou a ocupación intensa dunhas areas, que incrementan a demografía en termos relativos, fronte ao abandono propiciado polo éxodo rural noutras, configuran este territorio de un xeito significativo. Este contexto fortemente antropizado, cunha compoñente rural moi acusada, presenta unha forte dependencia, no que a fauna, a flora, os hábitats e, en definitiva, a biodiversidade e actividades

coexisten e o equilibrio das poboacións depende, en grande medida, da harmonización coas actividades que xestionan e manexan o territorio.

A implantación da Rede Galega de Espazos Naturais Protexidos e a súa xestión e protección constitúe, en esencia, o eixo sobre o que pivota a acción da administración pública, consciente da necesidade de dotala de réximes xurídicos axeitados, acompañados de medidas activas de conservación, restauración, divulgación etc.

Neste mesmo sentido, o outro eixo de actuación deste programa de “conservación da biodiversidade e posta en valor do medio natural” está relacionado coa formación, educación e sensibilización ambiental, como elemento que fomenta a participación pública no dereito constitucional de disfrutar dun medio axeitado.

A protección dos animais domésticos e salvaxes en cativeiro forma parte das competencias da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible e é obxecto de especial atención, sobranceiramente fronte a necesidade de desenvolver políticas e accións de benestar animal.

Este programa tamén promove o ordenado aproveitamento das especies da fauna cinexética, e da piscícola nas augas continentais, asegurando unha xestión sostible das mesmas.

Por outra banda, neste programa tamén se contemplan as funcións de policía de vixilancia, control e prevención de impactos no medio natural, para o que é preciso dispor dunha adecuada dotación de medios humanos e materiais.

Todas as actuacións previstas acomódanse aos principios do VI Programa de acción comunitaria en materia de medio ambiente, programa que resulta de especial interese como ferramenta de primeira importancia para acometer iniciativas de desenvolvemento sostible, especialmente naquelas áreas máis desfavorecidas do país.

Obxectivo:

O principal obxectivo do programa é, en esencia, a conservación e protección da biodiversidade e o patrimonio natural e a paisaxe, tendo en conta as esixencias económicas, sociais e culturais do conxunto da sociedade galega.

Necesidade:

Acadar este obxectivo implica, por unha banda, manter unha ampla rede de espazos naturais protexidos, así como o establecemento de ferramentas de planeamento activas específicas de conservación de ENP e protección de especies nos seus hábitats e, por outra, involucrar á sociedade na protección dos mesmos. Neste senso, cómpre, polo tanto, desenvolver accións que permitan harmonizar a

conservación coa posta en valor do medio natural e dos seus compoñentes, fomentando as accións que deriven nunha participación nos beneficios económicos e sociais partir da xestión sostible do mesmo.

Beneficios a acadar:

1. Posta en valor e desenvolvemento sostible social e económico dos territorios con marcado carácter ambiental.
2. Mantemento nun estado de conservación favorable de hábitats e especies así como da paisaxe mellorando o estado de conservación da biodiversidade, dos hábitats e das especies
3. Lograr una representación axeitada dos hábitats e das especies propios de Galicia que garanta a súa conservación activa dentro das políticas de espazos naturais protexidos consolidando unha rede de espazos protexidos nun estado adecuado de conservación. Ultimar a aprobación e aplicación dos instrumentos de planeamento dos espazos naturais protexidos.
4. Mellorar a situación de apoio o desenvolvemento e ós habitantes, empresas ONG, entidades e institucións locais da área de influencia dos Parques Naturais e dos espazos naturais protexidos, axudando a manter o tecido poboacional das áreas incluídas nos espazos protexidos.
5. Dotar os espazos naturais das infraestruturas, equipamentos e servizos ambientais con suficiente oferta e calidade para o disfrute dos usuarios ordenando o uso sociorecreativo do medio natural compatibilizándoo coa conservación do mesmo e garantindo un uso racional do medio natural acorde coas demandas dos usuarios e coa fragilidade dos ecosistemas
6. A protección da paisaxe.
7. Mellorar a difusión dos valores do medio natural e disfrute, resaltando os seus valores naturais e concienciando á cidadanía sobre a importancia de conservar o medio ambiente
8. Fomentar a participación dos colectivos implicados na conservación do medio ambiente e na toma de decisións ambientais.
9. Mellorar o benestar dos animais domésticos e salvaxes en cativeiro
10. Compensar aos agricultores e gandeiros polos danos sufridos nas súas explotacións.

2. Actividades

Conservación da biodiversidade:

As accións para a conservación da biodiversidade encádranse no contexto normativo derivado da Lei 9/2001, de conservación da natureza de Galicia, así como tamén da Lei 42/2007 de conservación do patrimonio natural e da biodiversidade, que ten por obxecto “a conservación do medio natural e os seus recursos, así como a xestión sostible dos espazos naturais e a flora e fauna silvestres, ademais da xea, da

Comunidade Autónoma de Galicia”, que se inspira nos principios da estratexia galega para a conservación e o uso sostible da biodiversidade: información, formación, participación e coordinación.

Durante o ano 2009 efectuaranse distintas accións encamiñadas á adecuada protección e conservación dos espazos naturais e as especies de flora e fauna silvestres, especialmente daquelas incluídas no catálogo galego de especies ameazadas. Así mesmo, continuarase coas accións necesarias para garantir a correcta aplicación das Directivas comunitarias 92/43/CEE de “hábitats” e 79/409/CEE de “aves”, ámbalas dúas orientadas ao mantemento nun estado de conservación favorable dos hábitats e das especies incluídas nos seus anexos. Outro dos principais obxectivos a iniciar durante o ano 2009 é a ordenación e xestión da actividade cinexética e piscícola.

Neste contexto, actuarase sobre a conservación , protección e xestión de espazos naturais protexidos.

Os principais obxectivos establecidos para o ano 2009 están orientados a traballar na liña que garanta a protección, conservación e posta en valor dos espazos naturais de maior valor ecolóxico, asegurar o mantemento e a coherencia da Rede Natura 2000, e promover o uso sostible das áreas protexidas. As principais accións previstas son:

1. Impulsar a conservación de novas áreas, segundo as figuras de protección establecidas na Lei 9/2001, coa creación doutros parques naturais, monumentos naturais, zonas de especial protección para as aves, paisaxes protexidas ou húmidas pertencentes ao inventario galego de zonas húmidas, coa fin de desenvolver a Rede Galega de Espazos Naturais Protexidos e, en particular, traballarase nos proxectos de declaración dos novos parques naturais de Ancares, Courel, Macizo Central Ourenán e Pena Trevinca.
2. Integración do Parque Nacional das Illas Atlánticas na rede galega de espazos naturais protexidos.
3. Creación da rede de parques naturais de Galicia, coa posta en marcha do Consello Consultivo da Rede e a elaboración do seu Plan director.
4. Impulsar a creación de reservas da biosfera, de acordo co establecido no programa do Comité MaB da UNESCO “O home e a biosfera”, especialmente na área transfronteiriza conformada polo parque natural da Baixa Limia-Serra do Xurés e o Parque Nacional portugués da Peneda-Gérês, así como reserva da biosfera Oscos –Eo e terras Burón. Fomentarase a cooperación nacional e internacional, tanto coas comunidades autónomas veciñas, como con Portugal e, incluso, con outras institucións de ámbito internacional, caso da Federación de Parques Nacionais e Naturais de Europa (EUROPARC).
5. Desenvolvemento da Rede Europea Natura 2000. Dada a importancia desta rede en materia de conservación da natureza e o descoñecemento que dela ten a poboación residente na ampla

superficie que esta ocupa en Galicia (preto de 400.000 ha), apoiaranse accións e proxectos que poñan en valor estes territorios e axuden ao seu desenvolvemento socioeconómico e á mellora da calidade de vida dos seus habitantes.

6. Desenvolver un sistema axeitado de tutelas e planificación ambiental das actividades, proxectos, plans e programas que se desenvolven no medio natural.
7. Axudar a manter o tecido poboacional das áreas deprimidas incluídas nos espazos protexidos.
8. Programa de axudas, con medidas contractuais e de promoción socioeconómica, aos habitantes dos contornos dos espazos protexidos galegos

A protección da paisaxe

1. Desenvolver os programas de protección da paisaxe derivados da Lei da paisaxe de Galicia.
2. Potenciar a valoración e preservación das paisaxes culturais galegas, así coma promover unha xestión sostible das terras que asegure o mantemento dos ecosistemas e as paisaxes. Para lograr estes obxectivos é fundamental elaborar unha planificación axeitada aos valores naturais de cada espazo, fomentando, en liñas xerais, o uso público dos mesmos e buscando novas alternativas de desenvolvemento socioeconómico nas áreas protexidas, entre elas o fomento do emprego e creación de escolas taller e obradoiros que poñan en valor o patrimonio das áreas protexidas, apoio ás iniciativas empresariais para a creación de infraestruturas de uso público, ecoturismo e servizos ambientais, valorización de produtos endóxenos, así como efectuar labores de sinalización dos roteiros definidos nos espazos naturais.
3. Poñer en valor as paisaxes tradicionais galegas, especialmente aquelas pertencentes ás áreas protexidas do país. Considerando a importancia da paisaxe galega como un elemento intimamente xunguido á nosa cultura e á memoria colectiva do noso pobo, onde se conxugan nun todo común os sistemas naturais e as actividades do home no que se dá en chamar “xeosistema” ou “ecoandrosistema”, esta consellería porá en valor as paisaxes tradicionais galegas, especialmente aquelas pertencentes ás áreas protexidas do país. Preténdense comezar a estudar estas paisaxes dende o punto de vista da planificación do medio físico e da súa ecoloxía, a fin de abordar, dun xeito multidisciplinar, todos os elementos que a conforman, para asegurar a súa preservación, así como para definir estratexias e liñas directrices, e para o desenvolvemento dunha normativa particular sobre a paisaxe. Para estes efectos, realizaranse os convenios precisos coas entidades competentes.

Conservación da vida silvestre

1. Definición e identificación de indicadores ambientais, para avaliar o estado de conservación da biodiversidade. Levaranse a cabo inventarios, estudos e indicadores para coñecer o estado de conservación dos hábitats e das especies.
2. Desenvolver e pór en marcha unha axeitada planificación, de acordo coa categoría de ameaza. Creación do banco galego de datos da biodiversidade, así como do observatorio galego da biodiversidade.
3. Desenvolver e mellorar a rede de centros de rehabilitación de fauna salvaxe. Creación do centro de recuperación de mamíferos mariños.
4. Avance na xestión dos ecosistemas acuáticos continentais e da pesca fluvial. As grandes áreas de actuación están orientadas á conservación e recuperación do ecosistema fluvial, conservación e recuperación das poboacións piscícolas e á administración da actividade da pesca.
5. Avance na xestión da riqueza cinexética:
 - a) A evolución do medio natural nos últimos anos propiciou, por distintos motivos, o favorecemento das especies cinexéticas de caza maior, en detrimento das de caza menor. Esta circunstancia está a motivar un incremento nos danos causados por estas especies, que se concretan, principalmente, na circulación viaria, nos danos aos cultivos agrarios e á gandería. O réxime fundamentalmente societario da caza en Galicia non favorece o financiamento das garantías que cubran estas continxencias; por este motivo a Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible levará a cabo un programa de indemnización dos danos ocasionados por animais salvaxes (lobo e xabarís).
 - b) Por outra banda, o interese na recuperación da riqueza cinexética centrarase, fundamentalmente, nas especies de caza menor, de grande tradición na nosa comunidade e, como base da cadea trófica, moi necesarias para a conservación ou, incluso, recuperación, doutras especies silvestres de grande interese. Así, fomentárase a produción do coello de monte en semiliberdade e a mellora de hábitats de cara á recuperación da perdiz, unha das especies cinexéticas máis senlleiras da caza menor en Galicia.

Formación, educación e sensibilización ambiental:

1. Fomentar a percepción pola cidadanía da necesidade de conservar a diversidade ecolóxica e a xeodiversidade de Galicia. Para acadar este obxectivo é fundamental favorecer o achegamento, o intercambio e o acceso da información ambiental á cidadanía.

2. Promover o coñecemento dos valores naturais das áreas protexidas, promovendo, a súa vez, o coñecemento dos hábitats e das especies e das funcións ecolóxicas dos ecosistemas.
3. Potenciar o uso sostible dos recursos naturais e da defensa das nosas paisaxes, promovendo o entendemento, a interpretación e a valoración das paisaxes culturais e dos agrosistemas.
4. Acadar a participación activa e responsable da sociedade galega na defensa e conservación do noso medio natural, implicando aos usuarios e propietarios das terras na xestión e uso sostible da diversidade biolóxica, potenciando o achegamento da sociedade ás áreas protexidas de Galicia e promovendo a creación de órganos de participación social.
5. Promover as accións necesarias para a creación do centro de interpretación dos parques naturais de Galicia.
6. Remate da estación biolóxica do Caurel.
7. Creación do centro de interpretación de sistemas fluviais.

Protección dos animais domésticos e salvaxes en cautividade:

Este eixo de actuación ten como obxectivo central xerar na cidadanía conciencia de respecto e defensa dos animais domésticos e salvaxes en cautividade. As accións previstas no ano 2009 son:

1. Desenvolver a planificación relativa á creación de centros de acollida.
2. Fomentar unha maior sensibilidade social sobre a defensa e protección dos animais de compañía, realizando campañas de sensibilización sobre abandono, microchipado e adopción dos mesmos. Neste senso, vaise promover a colaboración coas sociedades protectoras de animais, así como fomentar a realización de convenios con concellos e asociacións para a creación de centros de recollida de animais.
3. Control rigoroso dos establecementos dedicados á comercialización de especies exóticas, en aplicación da normativa autonómica, estatal e comunitaria sobre o control do tráfico de especies exóticas.
4. Busca e erradicación de actividades e espectáculos que poidan supor maltrato aos animais domésticos.
5. Apoio ás sociedades protectoras para o desenvolvemento das actividades

3. Órganos encargados da súa execución

Dirección Xeral de Conservación da Natureza

PROGRAMA 541D. CONTROL AMBIENTAL E XESTIÓN DE RESIDUOS

1. Descrición

O punto fundamental no que se centra este programa é a xestión de residuos, sendo o seu obxectivo prioritario avanzar na optimización da xestión de todos os residuos que se producen en Galicia, potenciando a prevención, redución, reciclaxe, valorización e eliminación axeitada tanto dos residuos urbanos como industriais e especiais, dotando á Comunidade Autónoma dos equipamentos, sistemas e infraestruturas necesarias para a súa consecución.

Outro aspecto básico será o control ambiental, ámbito no cal se buscará o obxectivo xeral de prever, reducir e controlar calquera tipo de contaminación, con especial atención a atmosférica ou acústica.

2. Actividades

Seguindo o disposto no punto anterior, dividiranse as actuacións previstas en dous apartados, un referente á xestión de residuos e outro ao control ambiental.

Xestión de residuos:

Neste eido debe destacarse de xeito significativo o inicio da posta en marcha das medidas previstas no Plan de Xestión de Residuos Urbanos de Galicia 2007-2017 as cales se estenden a diferentes ámbitos:

1. Prevención e redución da produción: efectuar accións de tipo formativo-informativo dirixidas aos consumidores e aos produtores, protagonistas principais no eido ambiental. Trátase, nun primeiro lugar, de que ambos colectivos coñezan os problemas causados pola produción de residuos, para que asuman o problema coma propio e, finalmente, propiciar un cambio progresivo nos hábitos de consumo e nos procesos produtivos.
2. Avance na xestión integral dos residuos: busca dunha xestión máis eficiente do ciclo integral dos mesmos, para o cal prevense as seguintes actuacións:
 - a) Ampliación das infraestruturas ambientais de tratamento de residuos da nosa Comunidade.
 - b) Execución de investimentos en novos sistemas de xestión, promocionando a implantación de mecanismos máis eficientes de recollida e tratamento.
 - c) Impulso da construción e correcto funcionamento dos puntos limpos, para axudar a garantir mellores índices de recollida e o óptimo aproveitamento dos materiais presentes nos RSU.

3. Fomento da reciclaxe: impulso da recollida selectiva de todas as fraccións co obxectivo de incrementar as Tm recollidas selectivamente, mellorando a súa calidade, potenciando o uso axeitado dos puntos limpios, controlando a xestión dos SIG,s das diferentes fraccións e ampliando, adecuando e mellorando a rede de puntos limpos de Galicia.

En particular, mellora da recollida selectiva da fracción orgánica de residuos municipais (FORM), tanto nas zonas de Galicia onde esta xa se está a facer (A Coruña, Consorcio das Mariñas e Mancomunidade do Barbanza) como nas zonas onde se ten prevista a implantación de plantas de compostaxe segundo o Plan de Xestión de Residuos Urbanos de Galicia 2007-2017

4. Apoio á compostaxe domiciliaria, como método alternativo ao vertido.
5. Proseguir coas actuacións de adecuación, selado e clausura de vertedoiros.
6. Realizar accións de limpeza de puntos de vertido incontrolado, coa posterior restauración da área degradada.

Control ambiental:

1. Mellorar a avaliación ambiental:
 - a) Garantir que se resolvan as declaracións de impacto e efectos ambientais, así como as autorizacións ambientais integradas, no menor tempo posible e dentro do rigor absoluto no respecto ao disposto na normativa ambiental.
 - b) Pór en marcha as actuacións de minimización de impactos.
 - c) Medidas para o seguimento da execución da normativa ambiental.
 - d) Apoio aos concellos, empresas e asociacións e federacións sectoriais para a contratación de técnicos ambientais que garantan a vertiente ambiental na toma de decisións.
2. Afondar no coñecemento da tecnoloxía que se está a empregar nos diferentes ámbitos e a que se podería aplicar como mellora ambiental, cos investimentos correspondentes en investigación de novos métodos e tecnoloxías.
3. Fomentar a introdución nas empresas de novas tecnoloxías dirixidas á prevención e redución da contaminación ambiental, así como á implantación de sistemas de xestión e control ambiental.
4. Mellorar e manter redes de estacións de medida dos distintos factores que integran o control da calidade ambiental, en especial a rede de captación e transmisión dos datos. Potenciar no ano 2009 as actuacións derivadas da Lei 8/2002, de atmosfera, mellorando a rede galega de calidade do aire.
5. Creación dun sistema de información xeográfica que conteña a situación ambiental das empresas galegas, con especial atención ás emisións atmosféricas.

6. Impulsar as actuacións desenvolvidas polo Laboratorio de medio ambiente de Galicia. Mellora da dotación de medios e equipos instrumentais de medida

3. Órganos encargados da súa execución

Dirección Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental

PROGRAMA 541E. COÑECEMENTO DO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE

1. Descrición

A primeira parte deste programa, a relativa ao coñecemento do medio, ten como obxectivo a consecución duns niveis óptimos de investigación, observación e información ambiental. Desenvólvese mediante a instauración dunha completa rede de observación ambiental que permita realizar o seguimento continuo do estado dos ecosistemas de Galicia e a posta en marcha de programas de investigación que conduzan á mellora da capacidade predictiva dos riscos naturais.

En canto ao referente ao fomento do desenvolvemento sostible, todas as liñas de actuación axústanse aos principios recollidos no VI Programa de acción comunitaria en materia de medio ambiente, perseguindo o obxectivo común de acadar unha axeitada planificación, fomento e promoción do concepto de desenvolvemento sostible en todos os ámbitos aos que poida chegar a actuación administrativa.

2. Actividades

Cinco son os eixos fundamentais de actuación nos que se baseará a política de acción encamiñada cara á consecución dos anteriores obxectivos:

1. Introducción de criterios de sostibilidade no planeamento:

A aplicación da Lei 9/2006, do 28 de abril, supón o sometemento á Avaliación Ambiental Estratéxica dos planeamentos elaborados polas diferentes administracións públicas de Galicia. A axilización e a mellora da calidade na realización deste procedemento é o obxectivo fixado para o ano 2009. Ademais, desenvolveranse accións formativas sobre sostibilidade no planeamento e elaboraranse guías metodolóxicas, dirixidas aos concellos e empresas do sector.

2. Promoción do desenvolvemento sostible:

- a) Apoio á implantación do desenvolvemento sostible no ámbito local.

- b) En 2009 continuarase co desenvolvemento do programa "Núcleos de Sostibilidade", que consiste na aplicación nos concellos seleccionados da totalidade das ferramentas de planificación da sostibilidade dispoñibles (Axenda 21 local, memorias de sostibilidade nas empresas, Axenda 21 escolar, así como un programa integral de formación e divulgación), e co desenvolvemento dunha liña de axudas para impulsar progresivamente estas iniciativas no ámbito da comunidade autónoma, facilitando aos concellos galegos procesos de implantación das ferramentas de planificación. Posteriormente, executaranse os investimentos necesarios descritos nas devanditas figuras planificadoras.
- c) Posta en marcha da Rede Galega de Concellos pola Sostibilidade, asociación voluntaria de concellos pola sostibilidade que pretende impulsar o desenvolvemento efectivo dos plans de sostibilidade local.
- d) Fomento da sostibilidade nas pequenas e medianas empresas (Pemes) galegas.
- e) Impulso da cooperación exterior no ámbito do desenvolvemento sostible. Unha das actividades reafirmada no cumio de Johannesburgo, en setembro de 2002, foi a de proporcionar axuda aos países en vías de desenvolvemento como unha das formas de frear o deterioro do planeta. Con esta finalidade inclúese unha partida para o establecemento de convenios de cooperación exterior para a implantación do proxecto Núcleos de Sostibilidade nunha destas áreas.

3. Educación ambiental:

O obxectivo principal neste eido é a potenciación da educación ambiental como ferramenta central da integración do concepto de sostibilidade na sociedade. En particular, fomentárase a promoción dunha cultura da sostibilidade en Galicia e a súa inmersión na mesma, así como inculcar na cidadanía a necesidade efectiva de protexer e utilizar racionalmente o entorno, como garante do noso benestar e progreso. As accións previstas son:

- a) Remate dos traballos de elaboración e participación pública da nova estratexia de educación ambiental.
- b) Consolidación dunha liña de axudas para a organización e realización de programas de educación para a sostibilidade por parte dos concellos, no ámbito da educación non formal.
- c) Consolidación do proxecto de Educación ambiental sobre o concepto nuclear do cambio climático, "Climántica" e da orde de premios do mesmo nome.

- d) Consolidación do proxecto educativo “Axenda 21 escolar de Galicia” nos centros de ensino, para traballar pola calidade e sostibilidade do seu entorno e da orde de premios A21EG.
- e) Desenvolvemento dun programa de formación a técnicos municipais en desenvolvemento sostible e educación ambiental.
- f) Apoio á implantación de Másters en Desenvolvemento Sostible e xestión ambiental das universidades de Galicia.
- g) Promoción e fomento da cultura ambiental, mediante a divulgación de coñecementos, novidades ou políticas ambientais.

4. Plan de Acción contra o cambio climático.

Durante 2009 poranse en marcha as seguintes accións desenvolvidas no marco do “Plan Galego de Acción Fronte ao Cambio Climático”:

- a) As necesarias para a aplicación en Galicia da Directiva europea de comercio de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro.
- b) Posta en marcha do plan de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro 2008-2012.
- c) Presentación das conclusión derivadas do proxecto “evidencias e impactos do cambio climático en Galicia” e inicio dos traballos de elaboración das guías de adaptación ao cambio climático.
- d) Desenvolvemento da liña de axudas para a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro nas Pemes.
- e) Establecemento dunha nova liña de axudas para a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro nos concellos.
- f) Establecemento de proxectos de compensación de emisións de gases de efecto invernadoiro, a través de accións de reforestación.
- g) Establecemento de acordos voluntarios (polas empresas) para o establecemento de medidas de redución de emisións.
- h) Continuación do proceso de participación pública correspondente ao Plan Galego de Acción fronte ao Cambio Climático, fomentando a coordinación entre as distintas partes implicadas.
- i) Inicio do procedemento de seguimento e revisión do antedito plan.
- j) Campañas de divulgación sobre os efectos deste fenómeno global entre a sociedade galega.

5. Información e investigación ambiental.

a) Mantemento do sistema de información ambiental (SIAM).

As actuacións no eido da información ambiental veñen marcadas pola crecente necesidade de proporcionar unha mellor e máis completa información á sociedade sobre o estado do medio ambiente e as variables relacionadas co desenvolvemento sostible. Esta necesidade ven determinada non só por unha cada vez máis rigorosa normativa de ámbito comunitario (en particular a derivada da convención de Aarhus), senón pola imprescindible participación e plena implicación dos cidadáns nas cuestións de índole medioambiental. Para estes efectos, empréganse, fundamentalmente, dous instrumentos: a páxina web e o Sistema de información ambiental (SIAM), que incorporará información actualizada de calidade. Publicarase o Informe de Indicadores Ambientais de Galicia, que tamén estará disponible na páxina web do SIAM. Estudiarase a posibilidade de incluír novos indicadores ambientais respecto aos publicados no 2008.

b) Observación e predición ambiental.

A situación xeográfica de Galicia fai que sexa receptora de importantes perturbacións meteorolóxicas, polo que necesita dispor dunha predición específica e local, coa fin de apoiar o exercicio das competencias da Xunta de Galicia en materia de medio ambiente, pesca, agricultura, protección civil, turismo, sanidade, obras públicas, etc. A elaboración dunha predición meteorolóxica de calidade permitirá facilitar a adopción de medidas preventivas para protexer a poboación e os diferentes sectores fronte ás situacións meteorolóxicas potencialmente adversas. Neste senso, compre destacar a instalación e posta en marcha dun radar meteorolóxico, que constitúe o instrumento central do plan de prevención de riscos hidrolóxicos. Desenvolveranse novas ferramentas para usar o radar meteorolóxico na predición meteorolóxica cotidiá e de adversos.

No ano 2009, reforzarase a Rede de Seguimento do estado ecolóxico das masas de auga de Galicia, tanto continentais como mariñas costeiras e de transición, co remate das obras de acondicionamento do novo laboratorio ubicado en Lourizán.

Asemade, a necesidade de observar, analizar e predecir os potenciais efectos dos cambios ambientais sobre os ecosistemas de Galicia, derivou na 2008 a posta en marcha en 2008 dunha rede de observación ambiental de Galicia (ROAGA). Dita rede está constituída por estacións de seguimento ubicadas en ecosistemas representativos de Galicia, nos que se leva a cabo unha toma de mostras periódica de variables físicas, químicas, xeolóxicas e biolóxicas.

Os traballos a realizar nesta área serán os seguintes:

-Elaborar predicións meteorolóxicas dúas veces ao día, durante todos os días do ano, e predicións meteorolóxicas por localidades, así como predicións específicas; Camiños de Santiago, praias, ultravioleta, alertas por vaga de calor, etc. Servizo de prognóstico meteorolóxico a medio prazo.

-Elaborar predicións marítimo costeiras, predición e seguimento de fenómenos meteorolóxicos adversos.

-Emprender os traballos para a posta en funcionamento do novo radar meteorolóxico.

-Emprender os traballos para a posta en funcionamento da rede de detección de raios e lanzamento periódico do radiosondeo.

-Potenciar o servizo de información meteorolóxica mariña mediante modelos de predición de ondaxe ao convenio entre a Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible e Portos do Estado.

-Estender os modelos predictivos de circulación mariña ás catro Rías Baixas.

-Colaborar co Instituto Enerxético de Galicia (Inega) en materia de enerxías renovables, co que se pretende realizar, entre outros obxectivos, a análise dos recursos enerxéticos renovables de Galicia, especialmente de recursos eólicos e mariños.

-Potenciar o coñecemento de clima en Galicia para dar resposta aos Plans de Adaptación ao Cambio Climático.

-Consolidar a rede de seguimento do estado ecolóxico das augas de Galicia.

-Desenvolvemento dunha rede de observación ambiental de Galicia, que proporciona información ambiental para detectar cambios relevantes na biodiversidade, a estrutura e o funcionamento dos ecosistemas naturais, así como nos bens e servizos que estes proporcionan á sociedade como resultado do deterioro ambiental antropoxénico. Elaboración dunha base de datos coas medidas e visualización na web do CINAM.

c) Fomento da investigación ambiental.

As accións de investigación ambiental céntranse nas efectuadas no Centro de Investigación e Información Ambiental.

As actuacións en investigación articularanse en torno a sete obxectivos:

-Desenvolverase un programa de divulgación do Centro de Investigación de Lourizán e das actividades e resultados máis relevantes da súa actividade

-Desenvolver proxectos de investigación, tanto exclusivos da nosa comunidade como integrados noutros de carácter nacional ou de ámbito europeo, traballando de modo coordinado con outros grupos de investigación. Os resultados obtidos nos proxectos citados publicaranse en revistas internacionais de impacto, revistas nacionais, actas de congresos e libros, así como coa participación en congresos, xornadas científicas e cursos específicos.

-Complementar a rede de observación ambiental de Galicia cos sistemas de investigación e información capaces de desenvolver o coñecemento sobre o comportamento dos sistemas naturais, necesario para previr, mitigar e restaurar os efectos que o cambio ambiental ou os eventos adversos accidentais produzan sobre os ecosistemas.

-Impulsar a investigación en prevención de riscos naturais que permita desenvolver modelos predictivos e plans de continxencia axeitados para previr riscos meteorolóxicos, de incendios, derivados de vertidos acuáticos e mariños e de emisións á atmosfera.

-Continuar cos investimentos nas instalacións do Centro de Investigación e Información Ambiental para a modernización das infraestruturas e dos equipamentos tecnolóxicos de apoio ás actividades de investigación.

3. Órganos encargados da súa execución

Dirección Xeral de Desenvolvemento Sostible

3.1.2 Do organismo autónomo

PROGRAMA 542A. PLANIFICACIÓN E XESTIÓN HIDROLÓXICA

1. Descrición

Neste programa inclúese a programación, aprobación e explotación dos aproveitamentos hidráulicos, a ordenación e concesión dos recursos hidráulicos das cuncas do territorio galego, así como a implantación dun plan de control de vertidos e, polo tanto, toda a xestión que contempla o Plan hidrolóxico da cunca de Galicia-Costa. Ademais, tamén se recollerán as directrices de protección do medio ambiente ante actuacións derivadas do aproveitamento da auga, así como os principios de prevención de riscos.

Como obxectivo transversal a todas as actuacións, preséntase neste programa a adaptación ás directrices marcadas pola Directiva 2000/60/CE, do 23 de outubro de 2000, pola que se establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas, máis coñecida como Directiva Marco da Auga. Outros obxectivos fundamentais deste programa son mellorar as infraestruturas hidráulicas, acadar unha xestión axeitada e un uso racional da auga, protexer e conservar o medio hidrolóxico, mellorar a calidade do recurso hídrico e acadar un nivel axeitado de protección ante eventos extraordinarios.

2. Actividades

Entre as actuacións máis destacadas para conseguir os obxectivos propostos merecen destacarse as seguintes:

1. Reorientación da política de augas e realización dos traballos necesarios para dar cumprimento á Directiva Marco da Auga.
2. Explotación e mantemento da rede foronómica nas cuncas de Galicia-costa.
3. Explotación de presas.
4. Aplicación de medidas preventivas que reduzan os danos derivados de eventos de desbordamento e inundación.
5. Implantación dunha rede de control para a xestión integrada dun sistema automático de calidade das augas e dos vertidos ao dominio público hidráulico que reporte información en tempo real (REDE SAICA, Sistema Automático Integrado de Calidade das Augas e REDE CAVE, Calidade das augas e control de vertidos).
6. Xestión do canon de saneamento.
7. Asesoramente das explotacións de EDARs que están sendo explotadas polas entidades locais.

3. Órganos encargados da súa execución

Augas de Galicia

PROGRAMA 542B. INFRAESTRUTURAS E XESTIÓN DE ABASTECIMENTO E SANEAMENTO

1. Descrición

Neste programa acóllese todo o relativo á planificación e xestión, tanto da construción como da explotación, das infraestruturas dos servizos públicos de subministro de auga potable e de recollida das augas residuais, aspectos centrais no ciclo da auga. Realizaranse, ademais, as obras hidráulicas que teñan como obxecto a mellora de marxes de ríos.

O obxectivo fundamental deste programa é potenciar as infraestruturas básicas que permitan unha maior accesibilidade e unha mellor xestión dos recursos hídricos aos sectores produtivos e ás áreas urbanas e rurais, para dotar destes servizos fundamentais a todos os núcleos de poboación dunha forma

progresiva. Outros obxectivos son os de incremento da calidade e o aforro do recurso hídrico, mellorar o estado ecolóxico das rías e avanzar cara a meta final de acadar o vertido cero na nosa Comunidade.

2. Actividades

En 2009, de cara a consecución dos obxectivos que se acaban de presentar, prevense as seguintes liñas principais de actuación:

1. Construción e mellora de estacións de tratamento de auga potable, captacións, depósitos e redes de distribución, en colaboración cos concellos.
2. Construción de estacións depuradoras de augas residuais, redes de colectores e emisarios, e acometer novas actuacións en aglomeracións de menos de 2.000 h-e.
3. Execución das actuacións de saneamento e depuración naquelas aglomeracións de máis de 2.000 habitantes equivalentes, coa fin de acadar os obxectivos marcados pola Directiva 91/271/CEE, de tratamento de augas residuais.
4. Dotación de infraestruturas de abastecemento e saneamento a pequenos núcleos de poboación, en colaboración cos concellos e outras entidades locais.
5. Actuacións, concertadas coa Confederación Hidrográfica do Norte, de obras hidráulicas de abastecemento e saneamento declaradas de interese xeral, no marco da Lei do Plan hidrolóxico nacional.
6. Acometer actuacións de mellora do medio natural, con actuacións de restauración hidrolóxica e ambiental das canles fluviais, entre elas a mellora da ría de Vigo de acordo cos compromisos adquiridos coa Unión Europea.

3. Órganos encargados da súa execución

Augas de Galicia

Empresa Pública de Obras e Servizos Hidráulicos

CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos					
	01	02	03	04	80	Total
541A-Dirección e servizos xerais de medio ambiente	19.559,4					19.559,4
541B-Conservación da biodiversidade e posta en valor medio natural		37.414,0				37.414,0
541D-Control ambiental e xestión de residuos			24.754,4			24.754,4
541E-Coñecemento do ambiente e fomento da sustentabilidade				13.458,4		13.458,4
542A-Planificación e xestión hidrolóxica					23.190,1	23.190,1
542B-Infraestruturas e xestión de abastecemento e saneamento					141.804,1	141.804,1
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica				2.157,1		2.157,1
Total	19.559,4	37.414,0	24.754,4	15.615,5	164.994,2	262.337,6

(Miles de euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos						
	I	II	III	IV	VI	VII	Total
541A-Dirección e servizos xerais de medio ambiente	6.684,8	6.289,0		563,5	1.813,0	4.209,1	19.559,4
541B-Conservación da biodiversidade e posta en valor medio natural	14.886,4			551,1	17.862,1	4.114,5	37.414,0
541D-Control ambiental e xestión de residuos	3.546,6			1.225,8	14.432,1	5.549,8	24.754,4
541E-Coñecemento do ambiente e fomento da sustentabilidade	1.084,8			544,3	10.517,0	1.312,3	13.458,4
542A-Planificación e xestión hidrolóxica	5.588,3	1.167,5	26,4		16.407,9		23.190,1
542B-Infraestruturas e xestión de abastecemento e saneamento					10.819,8	130.984,3	141.804,1
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	2.087,1			70,0			2.157,1
Total	33.878,1	7.456,5	26,4	2.954,7	71.851,9	146.170,1	262.337,6

Distribución orgánica

01 SECRETARÍA XERAL	2008	2009	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	6.572,0	6.684,8	1,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	5.237,7	6.289,0	20,1
Cap. IV - Transferencias correntes	730,0	563,5	-22,8
Cap. VI - Investimentos reais	2.566,0	1.813,0	-29,3
Cap. VII - Transferencias de capital	6.052,1	4.209,1	-30,5
Total	21.157,8	19.559,4	-7,6

(Miles de Euros)

02 D.X. DE CONSERVACIÓN DA NATUREZA	2008	2009	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	13.240,6	14.886,4	12,4
Cap. IV - Transferencias correntes	606,9	551,1	-9,2
Cap. VI - Investimentos reais	14.938,7	17.862,1	19,6
Cap. VII - Transferencias de capital	3.874,9	4.114,5	6,2
Total	32.661,1	37.414,0	14,6

(Miles de Euros)

03 D.X. DE CALIDADE E AVALIACIÓN AMBIENTAL	2008	2009	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.454,0	3.546,6	2,7
Cap. IV - Transferencias correntes	1.350,0	1.225,8	-9,2
Cap. VI - Investimentos reais	18.558,7	14.432,1	-22,2
Cap. VII - Transferencias de capital	4.338,1	5.549,8	27,9
Total	27.700,7	24.754,4	-10,6

(Miles de Euros)

04 D.X. DE DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE	2008	2009	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.067,9	3.172,0	3,4
Cap. IV - Transferencias correntes	560,0	614,3	9,7
Cap. VI - Investimentos reais	9.328,5	10.517,0	12,7
Cap. VII - Transferencias de capital	1.258,3	1.312,3	4,3
Total	14.214,6	15.615,5	9,9

(Miles de Euros)

80 AUGAS DE GALICIA	2008	2009	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.270,1	5.588,3	6,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.285,8	1.167,5	-9,2
Cap. III - Gastos financeiros	70,8	26,4	-62,8
Cap. VI - Investimentos reais	23.932,9	27.227,7	13,8
Cap. VII - Transferencias de capital	129.770,2	130.984,3	0,9
Total	160.329,8	164.994,2	2,9

(Miles de Euros)

SERVIZOS	2008	2009	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL	21.157,8	19.559,4	-7,6
02 D.X. DE CONSERVACIÓN DA NATUREZA	32.661,1	37.414,0	14,6
03 D.X. DE CALIDADE E AVALIACIÓN AMBIENTAL	27.700,7	24.754,4	-10,6
04 D.X. DE DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE	14.214,6	15.615,5	9,9
80 AUGAS DE GALICIA	160.329,8	164.994,2	2,9
Total	256.064,1	262.337,6	2,4

(Miles de Euros)

Consellería e organismo autónomo

	Consellería		OO.AA./Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Cap. I - Gastos de persoal	26.334,4	28.289,8	5.270,1	5.588,3			31.604,4	33.878,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	5.237,7	6.289,0	1.285,8	1.167,5			6.523,5	7.456,5
Cap. III - Gastos financeiros			70,8	26,4			70,8	26,4
Cap. IV - Transferencias correntes	7.364,6	7.283,2			4.117,6	4.328,6	3.246,9	2.954,7
<i>OPERACIÓNS CORRENTES</i>	<i>38.936,6</i>	<i>41.862,0</i>	<i>6.626,7</i>	<i>6.782,2</i>	<i>4.117,6</i>	<i>4.328,6</i>	<i>41.445,7</i>	<i>44.315,6</i>
Cap. VI - Investimentos reais	45.391,9	44.624,2	23.932,9	27.227,7			69.324,8	71.851,9
Cap. VII - Transferencias de capital	132.869,7	136.137,8	129.770,2	130.984,3	117.346,3	120.952,1	145.293,6	146.170,1
<i>OPERACIÓNS DE CAPITAL</i>	<i>178.261,6</i>	<i>180.762,0</i>	<i>153.703,1</i>	<i>158.212,0</i>	<i>117.346,3</i>	<i>120.952,1</i>	<i>214.618,4</i>	<i>218.022,0</i>
Total	217.198,2	222.624,0	160.329,8	164.994,2	121.463,9	125.280,6	256.064,1	262.337,6

(Miles de Euros)

Medios persoais

Consellería	2008	2009
<i>Altos cargos</i>	9	9
<i>Persoal funcionario</i>	471	471
Subgrupo A1	168	144
Subgrupo A2	11	27
Subgrupo C1	218	226
Subgrupo C2	64	64
Grupo E e agrupacións profesionais	10	10
<i>Persoal laboral</i>	330	331
Grupo I	23	24
Grupo II	3	3
Grupo III	51	51
Grupo IV	48	48
Grupo V	205	205
<i>Outro persoal</i>	1	
TOTAL	811	811

Augas de Galicia	2008	2009
<i>Altos cargos</i>	1	1
<i>Persoal funcionario</i>	105	106
Subgrupo A1	41	30
Subgrupo A2	22	22
Subgrupo C1	10	21
Subgrupo C2	27	27
Grupo E e agrupacións profesionais	5	6
<i>Persoal laboral</i>	53	64
Grupo I		2
Grupo II	2	2
Grupo III	14	14
Grupo IV	34	42
Grupo V	3	4
<i>Outro persoal</i>	6	
TOTAL	165	171

Sociedades públicas

	2009		
	Explo.	Capit.	TOTAL
Sociedade Galega de Medio Ambiente S.A.	107.409,0	5.111,0	112.520,0
Empresa Pública de Obras e Servizos Hidráulicos	4.425,0	186.590,0	191.015,0

(Miles de euros)

